

ע"פ 6067/20 - סלאח אבו רגב, עדאל אבו רגב, מוחמד אבו רגב, חסן אבו רגב, האני אבו רגב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט

ע"פ 6067/20

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה נ' הנדל
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערערים:
1. סלאח אבו רגב
2. עדאל אבו רגב
3. מוחמד אבו רגב
4. חסן אבו רגב
5. האני אבו רגב

נגד

המשיבה:
מדינת ישראל

בקשות שונות מטעם המערערים 2 ו-4

בשם המערערים 2 ו-4: עו"ד תמים שהאב

החלטה

המשנה לנשיאה נ' הנדל:

1. מונחות לפנינו בקשות שונות מטעם מערערים 2 ו-4, ובראשן להוסיף עו"ד נוסף כמייצג מטעמם, ולאפשר להם לחזור בהם מהודאתם בבית המשפט המחוזי. כן ביקשו להפריד את משפטם מזה של יתר המערערים, ולהגיש "הודעת ערעור מעודכנת" וחדשה, שמתייחסת הן לערעור על הכרעת הדין והן לערעור על גזר הדין.

עמוד 1

בתמצית, בלב הבקשה ניצבת טענת המבקשים לפיה "הודאתם הייתה בבית משפט נכבד קמא רק לאחר שהובטח להם כי לא יהא עונש בדמות מאסר בפועל". הם מוסיפים כי "המערערים לאורך כל ניהול ההליך, הן בבית משפט נכבד קמא והן בבית משפט נכבד זה, לא היו מודעים לשלב בו הם נמצאים וכי הם עומדים לרצות תקופת מאסר ממושכת מאחורי סורג וברז, וזאת עד למפגש בינם לבית הח"מ", שהתרחש לאחר שהתקיים הדיון בערעור בבית משפט זה. לכן, כך נטען, יש הצדקה להתיר להם לחזור בשלב הנוכחי - לאחר גזר הדין, הגשת ערעור, קיום הדיון בערעור, וקודם למתן פסק הדין - מהודאתם בבית המשפט המחוזי. כרקע להבנת הבקשה נציין גם כי הבקשה הוגשה לאחר שניתנה החלטה בתיק לפיה תוגש חוות דעת של הממונה על עבודות השירות בעניינם של מערערים 3 ו-5 בתיק בלבד - ולא בעניינם של מערערים 2 ו-4.

2. דין הבקשות - למעט הבקשה להוספת עו"ד מייצג - להידחות. סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, שעניינו חזרה מהודיה של נאשם, קובע כך:

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

חזרה מהודיה מוגבלת אפוא למקרים שבהם קיימים "נימוקים מיוחדים". הפסיקה פרשה את דרישת הנימוקים המיוחדים ככזו שחלה "בנסיבות חריגות, בהתקיים פסול בהודיה עקב פגם ברצונו החופשי ובהבנתו של הנאשם את משמעות הודייתו, או אם ההודיה הושגה שלא כדין באופן המצדיק פסילתה" (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577 (2002)). בד בבד, הודגש כי בקשה לחזור מהודאה שהוגשה לאחר מתן גזר הדין מעוררת חשש כי הטענה אינה אלה כסות למעין מהלך "טקטי": הודאה וחזרה ממנה לאחר קבלת התוצאה הסופית של ההליך (ראו ע"פ 2005/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.8.2020)). ניתן להגדיר שיקול זה כ"כנות הבקשה לחזרה מהודאה". הכלל הוא, לפיכך, רק בנסיבות נדירות יותר לנאשם לחזור בו מהודאתו לאחר מתן גזר הדין.

כאן, חומר הראיות שהוצג אינו מלמד כי מדובר במצב חריג ביותר, או אפילו חריג. הטענה היא, כאמור, כי המבקשים הוטעו לחשוב כי משמעות ההודיה היא כי לא יוטל עליהם עונש מאסר בפועל, וכי לא הבינו שהוטעו אלא לאחר שהתקיים הדיון בערעור. ברם, ובראי הטענות הקשות נגד בא כוחם בערעור ובעיקר בא כוחם בהליך קמא - היה על המבקשים לצרף את תגובותיהם של עורכי הדין (ע"פ 6106/09 מטר נ' מדינת ישראל (06.09.2012)). כזאת לא עשו, אלא הסתפקו בהעלאת הטענה בעלמא בשלב המאוחר שבו מצויים אנו. יתר על כן, טענת המבקשים כי לא הבינו כלל שנגזר עליהם עונש מאסר בפועל אינה מתיישבת עם החומר ואף עם ההגיון הפשוט. כך, למשל, ציין מערער 2 בפני קצינת המבחן שערכה את תסקיר שירות המבחן בעניינו לפני קיום הדיון בערעור כי "הופתע מתוצאות גזר הדין בו הוטל עליו מאסר בפועל, וכי מתקשה להתמודד עם אפשרות זו של כניסה למאסר". טענה זו אינה מתיישבת עם הטענה כי עד להגשת הבקשה הנוכחית, לרבות בשלב הדיון בערעור - בכתב ובעל פה - לא הוסבר למבקשים כי העונש כולל מאסר בפועל. זאת כאשר סוגיית עונש המאסר בפועל עמדה במוקד הדיון בערעור.

3. לא הוצגה אפוא תשתית לכך שקיימת הצדקה לאפשר למבקשים לחזור בהם בשלב זה מהודייתם במסגרת הסדר הטיעון. לא למותר לציין כי בגזר הדין ציין בית משפט קמא שמתסקירי שירות המבחן עלה כי המערערים לא קיבלו אחריות למעשיהם. בעקבות זאת ביקש בית המשפט מן המערערים פעם נוספת להבהיר את עמדתם לפני שמיעת הטיעונים לעונש, וכולם חזרו והודו במיוחס להם בכתב האישום.

בראי דחיית הבקשה לחזרה מהודיה, אין מקום להיעתר לבקשה לאפשר למבקשים להגיש הודעת ערעור חדשה לגמרי, לרבות ערעור נגד הכרעת הדין או טענות שונות - שמרביתן כבר נטען בהודעת הערעור שהוגשה במועד - נגד גזר הדין, בבחינת "מקצה שיפורים" לאחר שכבר תמו טענות הצדדים. אף אין מקום להפריד כעת את עניינם של המבקשים מעניינם של יתר המערערים. יש לדחות גם את הטענה בדבר "ניגוד עניינים" של בא כוחם הקודם של המבקשים - טענה שנטענה גם היא באופן כללי ומבלי להסבירה או לבססה ולו בראשית ביסוס.

4. סוף דבר, הבקשות נדחות, למעט הבקשה להוספת בא כוח מייצג לצד בא כוחם של המערערים שייצגם עד כה.

ניתנה היום, כ"ג בתשרי התשפ"ב (29.9.2021).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה